

राधिकाको जीवनभरि अब सन्त्रासको भन्दा मात्र उभिर रहनेछ। आशाको टिलपिलाउंदो टुकीमा तेल थपिदिने कोही हुने छैनन्। जसरी आफ्नै अगाडि जिउंदो लोम्नेको लास डडाएर मारिएको थियो, उनी पनि त्यहीँ मन चाहिन्यन् तर मनुको सद्गा बाँच्नु पर्‍यो। महिना दिन नहुँदै सिउंदोको सिन्दुर पुछिन्छ भनेर राधिकाले कहिल्यै सोचेकी थिइन्। तर नियतले त्यही गोरोटोमा डोयाउनु पर्‍यो। उनी ठम-ठम हिड्दै थिइन्। तर बाँच्नुको मज्जा हैन पीडाले निचोरेको मन ट्वास्स गन्दाइ रहेको थियो। शिवाको नाममा पाँच कक्षा पास गरेकी थिइन्। तर समाजको त्यो उछिडखल लडाइको भेद बुझ्न सकेकी थिइन्। किन मारिन्छन् मान्छे ? किन मधेशमा उधुमसंग लडाइको धुवाँ सकिरहेछ। किन मारिएर उनको श्रीमान ? किन डडाइयो सारा गाउँ ? र किन विस्थापित भएर आकाशको ओत मुनि बाँच्न परिरहेको छ। यी सबै कुरा बुझ्ने प्रयास गर्दै थिइन्। राधिकाको न्वारान हुन पाएको थिएन। उसैको जन्म दिने बाबुलाई सहीय नभएर सधैको लागि प्रदेश लागेका थिए। उ भन्दा माथिको ठूली कान्छी नै छोरीको गणनामा वही भइसकेकी थिइन्। पाँच ओटी छोरीको आगमन बाबुलाई सहीय नभएर पछि सधैँ घर फगडाको धुरी चुलीरहन्थ्यो। जेठी दिदी दन्त्य कथा भन्ने कहिले काहीँ बाबु प्रदेशिएको कथा सुनाउँथिन।

दिन बित्यो, रात बित्यो आमाको पौरखले छोरीहरूको उमेर पनि उकालो चढ्दै गयो। आफ्नै सुहाउंदो केटा रोजेर जेठी माइडी र साइली बाटो लागिस्केका थिए। आमालाई खुसीको रड थपिएकै थियो। महिना दिन अघि सोनुले राधिकालाई सुट्क भगाएर लगे पछि आमाको हेरचाह गर्ने ठूली कान्छी मात्र बाँकी रहेकी थिइन्। त्यो दिन सबै हाट भन राधिका र सोनु राजमार्गको छेउमा आई पुगेका थिए। बजारको अर्को छेउबाट जिन्दावाद र मूर्दावादको निकै ठूलो जुलुस आफू भएर तिरेर अगाडि बढ्दा राधिकाको सोनुलाई भान्ने सल्लाह दिएकी थिइन्। सोनु अटेर गर्दै भन्दै थियो। यो देसको हल्ला नारा बाजी यस्तै हो पछि गाडी आएर पछि गई हाल्नु पर्छ। तर गाडी आउनु पूर्व नै ठूलठूला फण्डा हल्लाउँदै जुलुस आइ पुग्यो। जुलुसबाट एकजना प्याक्क बोल्थो उ चले पाहाडै केटा हो ठोक् ठोक् यती भन्न थ्याएको थिएन ठोक्।

जुलुसका उग्र युवकहरू सोनुलाई लछार पछार गर्न आई पुगे। कोही आक्रोशित युवकहरू नजिकैको धान मिलाउनु भुसको बोरा ल्याई आगो सल्काउनु थाले। सोनु जिउंदो नभएर लास भइसकेको थियो। जल्लादहरूले सोनुलाई भुसको आगोमा पयाक्न अट्टेको बेला पछिल्लरबाट राधिकालाई कसैले भुसकासाथ ताप्यो। फर्केर हेर्दा गाउँकै चिनेकी सुशिया वेगम रहिछन्। भन्दै थिइन् अब तिमीलाई पनि बाँकी राख्नेनन् भागी हाल। यो चेताननीले उ फसइग भएर धान वारीको खेत खेत भएर घरघरि लागिन् तर सारा गाउँ जति गहराभै रात बिताइन्। आँखा अगाडि सोनुको हत्या, सारा गाउँ जलेको खरानी र धुवाँको नमिठो गन्धले भाउनुन भएर रिड्गटा चलिरहेको थियो। अब आफ्नो गन्त्य कतातिर बनाउने हो निर्णय गर्न सकिरहेकी थिइन्। भुसभुके उज्यालो भए पछि कतै जान उठिन तर हिड्ने तागत थिएन। चौपटै तिर्खा लागेको थियो। नजीकैको धमिलो खोलामा गएर तृष्णा मेटिन्। पीडाको आगो ह्वारह्वारी जलिरहेको थियो। खोला तरेर सानो उडेको

हर्षको आँसु !!

कथा

टंक वनेम

डिलबाट चारैतिर नियालेर हेरिन्। निकै पर एक हुल मान्छेहरूको लश्कर देखिन्। डिलको सानो भोँसबाट निकैवेर ठ्याएर हेरे पछि बल्ल चिन्न सकिन्। पल्लाघरे माइला दाई, राम प्यारी, पोखेल बा, जितु काका र अरु थुप्रै पन्ड वीस जनाको हुल अघि बाँधेरहेको थियो। ठूलो श्वास फेँदै उनीहरू भएर तिरेर अगाडि वढी। माइला दाइले परैबाट चिने। राधिका उनीहरूको एउटा सदस्य भएर थपिन पुगिन्।

सबै भएर सल्लाह गर्न थाले। यता गए त्यो गाउँमा पुगिन्छ। उता गए बाबुको मधेशी बस्ती छ। यहाँबाट हामी सुन्दरी डाँडा पुग्ने दिशातिर लागौं। वृद्धा वृद्धी र केटा केटी अगाडि बलिया बाइगा दाँया बाँया र पछाडि लागे। राधिकाले तिनै हुललाई पछ्याउनु थालिन्। मानौँ राधिकाको भएर बग्दै छ। विस्थापित क्याम्पमा पत्रकारले लिएको राधिकाको कथा यहाँ भन्दा अगाडि बढ्न सकेन। दुखेको घाउमा किन नून चुक दल्लु भन्ने मनशायले होला पत्रकारले धेरै विवरण लिन चाहिनन्। विस्थापित क्याम्पमा बसेर राधिकाले आमा र दिदीको हुलिया दर्ता गरिन्। तर दुई महिना विवितसकदा पनि लास वा श्वास केही खबर आइपुगेन। आफन्त भनेका तिनै गाउँका चिने जानेका मान्छे मात्र थिए। विस्थापित क्याम्पमा बस्न र खाने पानी संभ्रमको व्यावस्था नभए पछि धेरै चिने जानेका गाउँलेहरू आ-आफ्नै बाटो लागिस्केका थिए।

आधारात विवितसकदा पनि राधिकाले विस्थापित क्याम्प छोडेर काकाको घर जाने नजाने बारे नियर्ण गर्न सकेकी थिइन्। मधेशको ठाउँ सुनसान भए पनि टाढा टाढा कसैले खबरदारी गरेको आवाज कानमा गुञ्जिरहेको थियो। एउटा छाप्रे छ, प्लास्टिकको घर ओभानो नभए भैँ छाप्रे भित्रको भुईँ भन चिसो थियो। ओहने ओछ्याउनेको नाममा एउटा कालो कम्बल थियो। राधिका त्यही कम्बलभित्र गुटुमुटु भएर गुडुल्किदै सुत्ने प्रयासमा आँखा चिम्लिन्यन् तर राधिकालाई निन्द्रा लागेको थिएन। राधिकाले अनुभव गर्दै थिइन् निन्द्रा त्यसै नलाग्दो रहेछ। मन मनै कल्पना गर्दै थिइन् निन्द्रा लाग्नु त शान्ति पो चाहिँदो रहेछ त। छाप्रे भित्र साथीको रूपमा एक आमा छोरी थिए। आमा अहिलेसम्म जागै थिए। राधिकाले श्वास बन्द गरेर सुनी उनीहरू मस्त निन्द्रामा घुरी सकेका थिए।

पल्लो छाप्रेमा हरेक रात युगल जोडीको बैशालु अल्प उमंग उकालो चढ्दै थाकेर लखतरान भएपछि सुन्तरी आफ्नो थकाई चौतारीमा विसाउँछन्। राधिकाको बैसमा पनि त्यसै त्यसै त्यो यात्राको मात चढ्न थाल्छ। एक एकास्की भुसमा डडेको कालो मूर्दाले राधिका म जीउँदै छु तिमीले देखेको मेरो मृत्यु सपना मात्र हो भने भैँ लाग्यो। राधिकाको मन फेरि घुम्न थाल्यो रोटीपिडको चर्खा भैँ। धन हाकिम बुझाकी रहेछन्। नयाँ दुलहा दुलहीलाई सिङ्गै प्लास्टिकको घर उपलब्ध गराएका रहेछन्। उनै बुझकी मानिएका हाकिम छेँड छेँड गरिरहन्थे। आमा छोरीसंग बस्न भन्फट लाग्छ भने त्यो एक्को छाप्रेमा बस्न सक्छौं। मान्छे पनि हेर्दै जखमले अरिमिष्टको थियो गुजार्ने ? जहाँ चारैतिर असुरक्षित र अव्यवस्थित छ। जाउँ त काका मान्छे व्यापारी र पातकी हुन। गाउँमा भान्की थिएँ रंग लहासिए पछि गाउँ निकाला भएका थिएँ सं। राधिकाको मन भिरको चिण्डो भैँ हल्लिरहयो।

राधिकाले एकास्की वाक्य फुटाई जान्छु काका। विस्थापित क्याम्पका हाकिमले तिम्रो काका हो वा होइन ? उनी कहाँ बस्छन् ? काकासंग जान आफ्नो मञ्जुरी छ कि छैन ? इत्यादिको व्याहारा पुच्याएर सोधनी भए पछि एउटा कागजमा सही गराए। सम्पत्ति भनेको आफ्नै आइको लुगा लाएर राधिका लागिन् आफ्नै काकासंग पतलैया तिर। यस अघि कहिले राधिका काकाको घरमा पुगेकी थिइन्। बरु काका काका एक पल्ट बाबुको खोजीगर्न आएका थिए। अर्को पल्ट जेठी दिदीको जन्ती पछाँउने बोलाइएको थियो। काकाको

घर दुई तले काठको रहेछ। काका व्याभिचारी भए पनि काकी शिलस्वभावकी थिइन्। उनले राम्रै स्वागत गरिन्। दुई दिदीहरू विवाह भएर आफ्नै घर गईसकेका रहेछन्। एक जना भाई चौध पन्ड वर्षका थिए। काकाको व्यापार वारे थाहा भएको हुनाले राधिका सुरु देखि नै होशियार थिइन्। मान्छेहरूको आवत जावत पनि वाकै हुने गर्दथ्यो। के विषयमा यस्तो जमघट हुन्छ राधिकाले चासो राखेकी थिइन्। तर, एक साँभ भान्छ कोठाबाट अनौठो खास खुस सुनिन्। एकाइस वर्षकीलाई एक लाख भारु नसुहाउंदो दाम भयो। राधिकालाई कसरी फन्दामा पार्ने ? त्यसमा पहिलो विवाहको चकव्युह रच्ने र दोस्रो वेहोस बनाउने आदि आदि वारे सल्लाह भएको थियो।

राधिकाले त्यसको कुनै प्रतिक्रिया जनाइन्। मानौँ त्यो योजनावारे उ अनभिज्ञ छिन्। साँभ भएको सल्लाहमा काकीको संरलनता थियो कि थिएन कन्नी, काकी घर बाहिर गएकी थिइन्। काकीले आफ्नो व्यापार हुनवाट बचाउँछिन् कि भन्ने फिन्ने आशा गरेकी थिइन्। तर त्यस्तो मानव तस्करसंग यतिका वर्ष जीवन बिताउने आइमाई पक्कै त्यसको विरोधी हुन सकिदन् भन्ने निर्णय गरिन्। औँसीको रात भएपनि मूल वाटोमा उज्यालोको कमी थिएन। बेचिरेर नर्क जीवन बिताउनु भन्दा बेचिनुवाट मुक्ति पाउने लालशाङ्क काकाको घर छाड्ने टुङ्गोमा पुगिन्। घरबाट राजमार्ग त्यति टाढा थिएन। आधारातको त्यो सुनसान रातमा राधिकाले राजमार्ग छेउमा पुगेर एउटा वृद्धो सालको फेदमा रात कटाइन्। राजमार्गमा एक दुई मोटर कुदे पनि रातमा यात्रा गर्न मनले मानेन। उनले विस्थापित क्याम्पमा दिइएको दुई सय रूपैयाँ साथैमा बोकेकी थिइन्। मिरिमिरेमा यात्रु बस आई पुग्यो। सुन्दरी डाँडातिर जाने बस रहेछ। करिब दिनको दुई बजेतिर विस्थापित क्याम्प नजिक आइ पुगिन्। त्यहाँबाट एक घण्टा हिँडेर सुन्दरी डाँडाको गेटमा आई पुग्दा उही अरिमुट्टे हाकिम बाँसिरहेका थिए।

काकाको घरमा भएको घटना वेलि विस्तर लगाएर बताए पनि हाकिम पत्याउने पक्षमा थिएनन्। तिमी यहाँबाट तिम्रो काकाको हात लागेर गईसकेकी छौं। गई सकेकी मान्छेलाई हामी फेरि दर्ता गर्न सक्दैनौं। दर्ता गर्ने परे हाकिमले वाक्य पूरा नगरे पनि त्यसको आशय राधिकाले बुझिसकेकी थिइन्, हाकिम के भन्दै छन्। त्यसै बेला अर्को पोष्टको गेटबाट हाते माइकमा आवाज बोकेकी राधिका नाम गरेको कोही हुनु हुन्छ भने आमा भेट्न आएकी छिन्। राधिकाको आँखाबाट एकै पल्ट हर्ष र विष्मताको आँसुले आँखा डम्प टाकियो। मरिसकेकी आमा के जीउंदो होलीन ? तिमीले आमा मरिसकेकी भनेकी छौं। तिमी आमा तिमीलाई भेट्न आएकी छिन्। खास कुरा के हो ? राधिकाले उत्तर दिन थ्याएकी थिइन् अर्को पोष्टबाट घुमेर हाकिम भएको पोष्टमा एउटी वृद्धी मान्छे र उनको पछि पछि मधुरो छायाँले पछ्याए भैँ दुई सजिव पैतलाहरू उ भए तिरे अघि बढिरहेका थिए। राधिकालाई आमा चिन्न बेर लागेन। दाउँदै गएर आमालाई गमलडाग अंगालो हालिन्। राधिका र उनकी आमाको आँखाबाट एकैसाथ बरर हर्षका आँशु बगे। हाकिमको जुडुगा उचालिएको दृश्य हेरेर ठूली कान्छीले हाँसो रोक्न सकिन्न्। धुलो उडाउँदै आएको एउटा मिनी बसको हाकिमले तातो रिस पोख्न पुगे ओ। ड्राइभर मान्छे किच्याउने विचार छ कि क्या हो ?

हाल - वेष्टमिडल्याण्ड।

कविता

धर्म

● माधव लिम्बू

यो संसारै अन्धकार छ मेरो लागि हरेक दिन युद्धले नै छाईरहन्छ संघैभरि किन किन युद्धलेनै भरिएको छ सारा संसार रगतले नै बगाएर फेरिएको छ सबै आकार जन्मे पछि मानिस एक दिन मनै पर्छ,

धर्मले नै फैलाए यस्ता इन्द्र धर्मले नै उडाए सारा ठाउँमा यसको गन्ध धर्ममा सानो ठूलो कोही पनि नबनिने रहेछन् माटोमा मुसा खेलाई धुलो चटाई चिनाउनु खोज्ने रहेछन्

लामो र छोटो आयुको भर पर्छ भन्छन् तर बाघले मुसा खेलाए पछि लामो र छोटो आयुको केही भर नहुँदो रहेछ यही युद्ध र इन्द्रको कारण मान्छे भोकै पनि मनुपने रहेछ,

आमाबाट जन्म लिई सबैले आफ्नो धर्ममा बराबर हक, अधिकार र सम्मान चाहन्छन् तर अर्को धर्मले हक र अधिकार नबिँदो रहेछन् बरु उनिहरूको हक र अधिकार खोस्यो रहेछन् त्यसैले होला तिम्रो युद्ध फैलिन्छ भनेको भयो भने हेरौंला रगतले बगाएर फेरिएको

मानिसले आफूलाई चिनाउनु धेरै शब्द राखेका छन् तर धर्म भन्ने शब्द गलत राखेछन्

तिमी नै तिमी

● निर्मला राई

यो रात नहिँडेको भए, यो मेरो खुसी नभयो हो यो धर्तीमा तिमी नजन्मेको भए मेरो सिउंदो नभरिंदो हो मेरो खुसी, मेरो हाँसो, मेरो आँसु सबै तिमी नै त हो तिमी नै तिमी मेरो चाह, मेरो रौनक, सबै इच्छाहरु तिमी नै त हो

सबैको लागि दिने दिन उज्यालो भएर पनि त मेरो लागि त्यही रातहरु नै उज्यालो र खुसि रथ्यो अँध्यारो कहाँलिनै औँशीहरु पनि तिमीसामु चर्हकिलो रौनक बनि दियो तिम्रो बिछोडमा यी उज्याला दिनहरु पनि त रातै रात भई गयो मेरो सबै हाँसो र खुसी लुकी गयो तिमी बिनाको जीवन मेरो हिलो माटो सरी मुछिँ गयो

यो रात नहिँडेको भए, यो मेरो खुसी नभयो हो यो धर्तीमा तिमी नजन्मेको भए, मेरो सिउंदो नभरिंदो हो हिँडिरहने रातहरु हिँडी गयो, त्यो उज्यालो विहानी पनि त तिमी बिना मेरो औँशी बनिदियो, सबै खुसी छिन मै लुटी गयो

वदल खोजे मन कति कति घिसन खोजे विगत कति कति कहाँ विरस र बदल सक्त्यो र आँखिरी यसरी यही इन्ड नै मजा लान थाल्यो

फोक्सन, केन्ट, सर्नक्लिफ, आर्मी क्वार्टर

घरैबसि विश्वब्यापी कविता प्रतियोगितामा भाग लिनुहोस्

आगामी सरस्वती पूजाको दिन गतवर्ष भैँ घरैबसी “अनलाइन विश्व वेभक्याम कविता प्रतियोगिता २०६५” मा सहभागी बन्नुहोस र आकर्षक पुरस्कार साथै प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नुहोस। कम्प्युटरमा वेभ क्यामेरा जोडेर इन्टरनेटबाट आफ्नो कविता वाचन गरी प्रतियोगितामा सहभागी बन्न सकिने यस कार्यक्रमको बारेमा थप जानकारी लिन www.sahityaGhar.com हेर्नुहोला। सहभागीले २७ जनवरी भित्र आफ्नो नाम दर्ता गराइ सकनुपर्नेछ।

मिति : ३१ जनवरी ०९, लोडसेडिङको कारण नेपालबाट ३ दिन अघिवाटै सहभागी बन्न सकिने छ।

समय : विहान ७ बजे देखि बेलुकी ९ बजे सम्म

च्याट गर्ने ठेगाना : sahityaghar@yahoo.com, sahityaghar@hotmail.co.uk

विशेष सहयोगी : अनेसास, वेलायत च्याटर

सह-आयोजक : नेपाली साहित्य विकास परिषद, प्रवासी नेपाली साहित्य समाज, वेलायत एवं बुनाई

आयोजक :

अनलाइन नेपाली साहित्य मञ्च, वेलायत
फोन नं. ०७८७८५३३५८२

साप्ताहिक राशि फल ज्यो. निलहरि धितारे / rashi@nepalisandesh.com २००९/१/२१ बुधवारदेखि २००९/१/२७ मंगलवारसम्म

मेघ सुरु समाचारले मन रमाउने छ। पारिवारिक सहयोग र सद्भाव मिल्ने छ। कर्मचारीको पदोन्नति हुने अथवा विशेष स्थान उपलब्ध हुने देखिन्छ।	सिंह मन खिन्न हुने अवस्था छ। डरले पनि रोग जमाउने छ। गलत काम आफैबाट हुन जाला। आफैलाई पश्चातापले पिरोल्ने छ।	धनु बेरोजगारी समस्याको अन्त्य हुनेछ। अलविगएको मित्रसंग पुनर्मिलन हुने योग छ। अतिथिको आगमनले सुशियाली छाउने छ।
वृष मिश्रित फलदिने समय छ। देश विदेशको यात्रा हुने छ। घर, जग्गा जमिन उपलब्ध हुने, जागिर प्राप्त हुने भएतापनि शरिर तनाव प्रस्त रहने छ।	कन्या माया पिरतीको क्षेत्रबाट सन्तोष, व्यापार वृद्धि, निजिकामवाट आंशिक सफलता भएपनि शरिरमा पीडा, मनमा असन्तोष बढी यात्रामा धन खर्च होला।	मकर कुनै बन्धन वा संकटबाट छुटकारा मिल्ने छ। साँचेका काममा सफलता, आर्थिक स्थितिमा सुधार, भौतिक सुख प्राप्त होला।
मिथुन मनले चाहेको काम सम्पन्न हुनेछ। अयुगे र अपुगे काम बन्दे छ। नेतृत्व बहन हुने समय छ। ईप्ट मित्रहरुबाट यथेष्ट सहयोग मिल्ने छ।	तुला नोकरी गर्नेहरूका लागि समय फलदायी छ। प्रतिक्षा गरेका काममा सफलता मिल्ने छ। कतै अल्फेको धन पनि प्राप्त हुनेछ।	कुम्भ जटिल परिस्थिति देखा पर्ला, तपाईंका विरोधीहरु प्रशस्त भेटिने छन्। व्यर्थ खिवाद बढला, मानसिक क्लेश उत्पन्न होला।
कर्कट अनावश्यक धनको खति हुनेछ। शरिरमा आलस्य, अजीर्ण सम्बन्धी रोग देखिएला। सिर्जनात्मक काममा लागे भलो हुनेछ।	वृश्चिक समय तपाईंको पक्षमा रहेको छ। केहि शुभ उपलक्ष्यमा मान प्रतिष्ठा प्राप्त गरिने छ। मानसिक पीडाको अन्त्य हुनेछ।	मीन दुःख विमारमा परिएला, धनको खर्च बढने छ, चोट पटक लाग्न सक्छ। व्यापारमा हानि, नोकरीबाट दिक्क लाग्ला।

सेतो बाघ
audio book को रूपमा

सुप्रसिद्ध उपन्यासकार डायमनशम्सेर राणाको बहुचर्चित उपन्यास **सेतो बाघ**को सुन्ने संस्करण, audio book प्रकाशित भएको छ। waves etc. Ltd. London द्वारा प्रस्तुत **सेतो बाघ** नेपालको इतिहासको एक कालखण्डमा शक्तिका लागि भएका भयंकर होडबाजी, हत्याहिंसा, पडयन्त्र, प्रेम र विलासी जीवनको सजीव वर्णन हो।

सेतो बाघ वेलायत तथा संसारभरका स्रोताहरुले www.nepaluk.com/shop मार्फत onLine प्राप्त गर्नसक्नु हुनेछ। मूल्य £12

हार्दिक समवेदना

स्व. ईन्द्र लोहनी

कुशल सञ्चारकर्मी एवम् अधिवक्ता ईन्द्र लोहनीको हृदयघातका कारण ४१ वर्षको उमेरमा मिति २०६५ साल माघ ३ गते शुक्रवार असामयिक निधन भएकोमा हामी अत्यन्त मर्माहत भएका छौं। यस दुखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवार प्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं।

नेपाल ब्रिटेन लयर्स एशोसियसन, यूके